

DATOS IDENTIFICATIVOS

Innovación e Investigación nas Ciencias Sociais

Materia	Innovación e Investigación nas Ciencias Sociais			
Código	O02M066V04221			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Ciencias Sociais. Xeografía e Historia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Economía aplicada Historia, arte e xeografía Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	de Uña Álvarez, Elena Pilar			
Profesorado	Alén González, María Elisa de Uña Álvarez, Elena Pilar Padín Fabeiro, María Carmen Prada Rodríguez, Julio			
Correo-e	edeuna@uvigo.es			
Web	http://faitic@uvigo.es			
Descrición xeral	Nesta materia preténdese que os estudantes, en primeiro lugar, coñezan e apliquen as estratexias de innovación educativa básicas a partir do coñecemento da realidade actual dos sistemas educativos, da organización dos centros e do deseño e desenvolvemento do currículo. En segundo lugar, trata de que os estudantes adquiran coñecementos relativos á investigación educativa e as posibilidades e vías existentes para o seu desenvolvemento no actual sistema de ensino, así como sobre aqueles aspectos relativos ao deseño e desenvolvemento de proxectos de investigación no ámbito das ciencias sociais, a xeografía e a historia.			

Competencias

Código	
B3	Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
B12	Participar na avaliación, investigación e a innovación dos procesos de ensino e aprendizaxe, comunicando as súas conclusións e as razóns que as sustentan á comunidade educativa e outros profesionais da educación
B13	Coñecer a normativa e organización institucional do sistema educativo e modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros de ensino
B16	Traballar en equipo con outros profesionais da educación, enriquecendo a súa formación.
B17	Desenvolver hábitos e actitudes para aprender a aprender ao longo do seu posterior desenvolvemento profesional.
B18	Aplicar os coñecementos adquiridos e a capacidade de resolución de problemas a contornas educativas novas ou pouco coñecidos.

C24	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.
C25	Analizar críticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación utilizando indicadores de calidade.
C26	Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das materias da especialización e expor alternativas e solucións.
C27	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativas e ser capaz de deseñar e desenvolver proxectos de investigación, innovación e avaliación.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
D2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.
D3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarias

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Realización dunha labor de reflexión e estudo, profundizando no coñecemento e os ensaios de aplicación con razonamento crítico, das metodoloxías e técnicas básicas de investigación nas materias de Xeografía e Historia no contexto educativo das Ciencias Sociais.	B3 B17 B18 C24 C25 D1 D3
Os estudantes deberán planificar, desenrolar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe no marco do itinerario específico, deseñando usos dos recursos e actividades que faciliten a mellora educativa, atendendo o diverso carácter dos alumnas/os, individualmente coma en grupos de traballo.	B3 B12 B16 C26 C27 D1 D2
Capacitación dos estudantes para analizar a labor docente dende una perspectiva crítica, apoiada no uso dos principais indicadores de calidade, coa finalidade de poder identificar as vantaxes e os problemas do proceso de ensino-aprendizaxe cara súa investigación nas materias específicas do itinerario.	B12 B13 B18 C25 C26 D1 D2 D3
Coñecemento do marco institucional do sistema educativo, a súa incidencia no ensino-aprendizaxe das materias específicas, as implicacións estruturais e coyunturais da normativa e a organización dos modelos de mellora da calidade nos centros de ensino.	B13 B16 C24 C25 D1 D2 D3

Contidos

Tema	
Tema 1: A función investigadora do docente de Ciencias Sociais, Xeografía e Historia.	1.1 Metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativa. 1.2 Proceso de Investigación en Ciencias Sociais, Xeografía e Historia. Tipos de deseño de Investigación. 1.3. Posibilidades das novas tecnoloxías na investigación educativa.
Tema 2: Estratexias de Innovación na ensinanza das Ciencias Sociais, Xeografía e Historia.	
Tema 3: Os programas de autoavaliación e mellora. Modelos de calidade e excelencia educativa.	
Tema 4: A oferta de formación institucional nos diferentes niveis educativos.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	10	50	60
Resolución de problemas	4	16	20

Traballo tutelado	8	48	56
Titoría en grupo	4	6	10
Lección maxistral	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	Actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula relacionados co programa de materia.
Resolución de problemas	O alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor.
Traballo tutelado	Traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado orientados á resolución de cuestións, elaboración de informes ou pequenas investigacións.
Titoría en grupo	Sesións orientadas ao seguimento e orientación sobre a preparación de contidos, ao desenvolvemento das actividades e probas de avaliación e á realización dos traballos tutelados.
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia polo profesor.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	A atención personalizada consistirá nas orientacións específicas, resolución de dúbidas ou problemas no desenvolvemento das secuencias de aprendizaxe.
Traballo tutelado	A atención personalizada consistirá nas orientacións específicas, resolución de dúbidas ou problemas no desenvolvemento das secuencias de aprendizaxe.
Titoría en grupo	A atención personalizada consistirá na revisión dos exercicios, probas e traballos; na resolución de dúbidas e toma de acordos para calquer aspecto da dinámica da materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballos de aula	Actividades orientadas a resolución de exercicios prácticos na aula. Resultados de aprendizaxe avaliados: Realización dunha labor de reflexión e estudo, profundizando no coñecemento e os ensaios de aplicación con razonamiento crítico, das metodoloxías e técnicas básicas de investigación nas materias de Xeografía e Historia no contexto educativo das Ciencias Sociais. Coñecemento do marco institucional do sistema educativo, a súa incidencia no ensino-aprendizaxe das materias específicas, as implicacións estruturais e coyunturais da normativa e a organización dos modelos de mellora da calidade nos centros de ensino.	40	B3 C24 D1 B13 C25 D3 B16 B17
Resolución de problemas	Presentacións/Exposicións Os estudantes deberán planificar, desenrolar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe no marco do itinerario específico, deseñando usos dos recursos e actividades que faciliten a mellora educativa, atendendo o diverso carácter dos alumnas/os, individualmente coma en grupos de traballo.	10	B12 C24 D3
Traballo tutelado	Traballos realizados de xeito individual ou en grupo. Resultados de aprendizaxe avaliados: Os estudantes deberán planificar, desenrolar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe no marco do itinerario específico, deseñando usos dos recursos e actividades que faciliten a mellora educativa, atendendo o diverso carácter dos alumnas/os, individualmente coma en grupos de traballo. Capacitación dos estudantes para analizar a labor docente dende una perspectiva crítica, apoiada no uso dos principais indicadores de calidade, coa finalidade de poder identificar as vantaxes e os problemas do proceso de ensino-aprendizaxe cara súa investigación nas materias específicas do itinerario	50	B3 C25 D1 B12 C26 D2 B13 C27 D3 B16 B18

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os estudantes poderán recuperar as competencias non adquiridas na convocatoria de final de cuatrimestre ou na correspondente ao mes de xullo, manténdoseles a nota das probas/actividades xa superadas. Os estudantes que non poidan asistir a clase contarán con actividades e probas alternativas.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica**Bibliografía Complementaria**

Bisquerra, R., **Metodología de la investigación educativa**, UNED, 2004

Carrasco, J. y Calderero, J., **Aprendo a investigar en educación**, Rialp, 2000

García, A. (coord), **Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia en la Enseñanza Secundaria**, GEU, 1997

Latorre, A., **La investigación-acción. Conocer y cambiar la práctica educativa.**, Grao, 2003

Liceras, A., **La investigación sobre formación del profesorado en didáctica de las Ciencias Sociales.**, 2005

Martínez González, R., **La investigación en la práctica educativa: guía metodológica de investigación para el diagnóstico y evaluación en los centros docentes.**, MEC, 2007

Benejam, P. y Pagés, J., **Enseñar y aprender Ciencias Sociales.**, UCE/Horsori, 1997

Pizarro, N., **Tratado de metodología de las Ciencias Sociales**, Siglo XXI, 1998

Prats, J., **Hacia una definición de la didáctica de las Ciencias Sociales**, GEU, 2001

Ruiz Tarragó, F., **La nueva educación**, LID, 2007

Sandín Esteban, M.P., **Investigación cualitativa en educación: fundamentos y tradiciones.**, McGraw Hill, 2003

Sevillano Gracia, M.L., **Estrategias Innovadoras para una enseñanza de calidad**, Pearson, 2004

TARBIYA, **Revista de Investigación e Innovación educativa**,

Recomendaciones
